

UZASADNIENIE

do projektu rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej zmieniającego rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy finansowej przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach programu "Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027"

Podstawą do wydania rozporządzenia przez Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej jest art. 30b ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. z 2022 r. poz. 2279).

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.) określa warunki dopuszczalności większości kategorii pomocy publicznej, która jest udzielana w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 (FENG). Warunki te zostały odzwierciedlone w rozporządzeniu Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 13 stycznia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy finansowej przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach programu "Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027" (Dz. U. poz. 187), które stanowi jednocześnie program pomocy publicznej w rozumieniu art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 743, z późn. zm.).

Komisja Europejska przyjęła rozporządzenie .../... z dnia ... zmieniające rozporządzenie (UE) nr 651/2014 uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. Zgodnie z art. 58 ust. 5 rozporządzenia nr 651/2014, „W przypadku zmian niniejszego rozporządzenia wszelkie programy pomocy wyłączone z obowiązku zgłoszenia na mocy niniejszego rozporządzenia obowiązującego w dniu wejścia w życie danego programu pozostają wyłączone z tego obowiązku przez 6-miesięczny okres dostosowawczy”. Oznacza to, że po wprowadzeniu przez Komisję Europejską zmian w rozporządzeniu nr 651/2014, państwa członkowskie mają obowiązek dostosowania krajowych programów pomocowych opartych na warunkach określonych w rozporządzeniu nr 651/2014. Dostosowanie to powinno nastąpić w terminie nie późniejszym niż sześć miesięcy od dnia wejścia w życie zmian w rozporządzeniu nr 651/2014. Rozporządzenie .../... weszło w życie dnia ...

Celem projektowanej regulacji, stanowiącej zmianę programu pomocy publicznej, jest utrzymanie podstawy prawnej dla udzielania pomocy finansowej przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBR) w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 (FENG) poprzez dostosowanie przepisów rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 13 stycznia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy finansowej przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach programu "Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027" do znowelizowanych przepisów rozporządzenia nr 651/2014. Wszystkie zmiany wprowadzane projektowanym rozporządzeniem stanowią wyłączną i bezpośrednią konsekwencję zmian wprowadzonych do rozporządzenia nr 651/2014 przez rozporządzenie .../....

Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 13 stycznia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy finansowej przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach programu "Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027", tj. zmieniane rozporządzenie, określa szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania pomocy finansowej stanowiącej:

- pomoc publiczną, do której mają zastosowanie przepisy rozporządzenia nr 651/2014;
- pomoc de minimis, do której mają zastosowanie przepisy rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1, z późn. zm.);
- pomoc na wspieranie realizacji ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania (important projects of common European interest), o których mowa w art. 107 ust. 3 lit. b Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie zmienia zasady udzielania pomocy publicznej, do której mają zastosowanie przepisy rozporządzenia nr 651/2014. Wprowadzane zmiany dotyczą:

1. przepisów ogólnych zmienianego rozporządzenia;
2. przepisów dotyczących pomocy na projekty badawczo rozwojowe;
3. przepisów dotyczących pomocy na wspieranie innowacyjności;
4. przepisów dotyczących pomocy dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność; oraz
5. przepisów dotyczących pomocy na koszty rozpoznania.

W konsekwencji zmian wprowadzonych do rozdziału III sekcji 7 rozporządzenia nr 651/2014, rozporządzenie zmieniające ustanawia nowe warunki udzielania:

1. pomocy inwestycyjnej umożliwiającej podniesienie poziomu ochrony środowiska, w tym dekarbonizację;
2. pomocy inwestycyjnej na środki wspierające efektywność energetyczną;
3. pomocy na inwestycje umożliwiające osiągnięcie wyższego poziomu efektywności energetycznej w budynkach;
4. pomocy inwestycyjnej na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, wodoru odnawialnego i wysokosprawnej kogeneracji;
5. pomocy inwestycyjnej na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy;
6. pomocy inwestycyjnej na efektywne gospodarowanie zasobami i przechodzenie na gospodarkę o obiegu zamkniętym.

W związku z zaangażowaniem NCBR w udzielanie wsparcia na rzecz Centrów testów i eksperymentowania technologicznego sztucznej Inteligencji (TEF AI), proponowane jest uzupełnienie zmienianego rozporządzenia o przepisy dotyczące pomocy inwestycyjnej na rzecz klastrów innowacyjnych na zasadach określonych w art. 27 rozporządzenia nr 651/2014.

Poza zmianą zasad udzielania pomocy publicznej wynikających ze zmienionego rozporządzenia nr 651/2014, projektowane rozporządzenie nie wprowadza istotnych modyfikacji. W szczególności, nie zmienia ono założeń dotyczących poszczególnych priorytetów FENG.

Przedmiotowa regulacja nie nakłada na podmioty objęte jej oddziaływaniem dodatkowych obowiązków, a jedynie reguluje warunki przyznawania wsparcia ze środków publicznych na projekty przez nie realizowane. W wyniku wprowadzenia niniejszej regulacji w życie adresaci aktu prawnego nie

będą zobowiązani do dostosowania prowadzonej działalności do wymagań prawa, bowiem niniejsze rozporządzenie takich wymagań nie nakłada.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie wymaga notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, gdyż stanowi zmianę programu pomocowego w ramach wyłączeń grupowych. Projekt rozporządzenia jest zgodny z obowiązującymi regulacjami Unii Europejskiej w tym zakresie.

Rozporządzenie nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i nie podlega notyfikacji w rozumieniu tego rozporządzenia.

Projekt rozporządzenia, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej. Ponadto, projekt został udostępniony na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, z chwilą przekazania projektu do uzgodnień z członkami Rady Ministrów.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) standardowy okres vacatio legis wynosi 14 dni, natomiast zgodnie z ust. 2 w uzasadnionych przypadkach termin ten może zostać skrócony. W ocenie organu wydającego rozporządzenie, uzasadnionym jest skrócenie terminu wejścia w życie przedmiotowego aktu normatywnego z uwagi na pilną konieczność dostosowania podstawy prawnej dla udzielania pomocy finansowej do przepisów prawa UE.